

ция, суверенност: двѣ думи, които дѣйствуватъ и върху нашето съзнание омайно, велеречно! Особно, виждатъ ни се твърдѣ забавни тие думи, когато далечнитѣ и съврѣмненни конституционалисти заговорятъ върху „основитѣ“ на националната суверенност. „Националната суверенност не се основава само върху разумътъ и върху правото на индивидитѣ; тя е сжщо така юридическа интерпретация точна и адекватна съ (на?) единъ неупоримъ социаленъ фактъ, който се налага“. Много учено и малко тъмно. Фактитѣ, мислимъ ние, сж по-силни отъ конституционалната наука. Но да продължимъ малко дано обрнемъ тая конституционална наука противъ самата нея. Ето единъ пасажъ изъ едно ново съчинение, който е ужка продължение отъ горния: „Quelle que soit la source légale de la souveraineté chez un peuple, en quelques mains que la loi l'ait placée, elle ne subsisté et s'exerce en fait que si elle est obéie par les citoyens ou sujets. Or, cette obéissance ne peut être obtenue que de deux manières: ou par l'emploi de la force, ou par l'adhésion de l'opinion publique“ ¹⁾. „La force ne peut point maintenir d'une façon durable la souveraineté, si ce n'est dans des conditions à fait exceptionnelle“ ²⁾.

Ето какво ще рече „хемъ сърби, хемъ боли“.

Въ първиятъ параграфъ, прѣведенъ на български, се говори за адекватностъ на неупорими социални факти.

Въ вториятъ параграфъ, оставенъ тъй, както е въ оригинала, се загатва нѣщо за употреба на сила или на общественно мнѣние.

Въ третиятъ вече боли: ако силата е толкова силна, щото „обейсанса“ се види на тѣсно, ако общественото

¹⁾ A. Esmein, *Eléments de droit constitutionnel français et comparé*. Paris 1906. стр. 211.

²⁾ Ibid. с. страница.